

[Karl Olsen.]

skal undgå en sammenbunkning af børn, således som der allerede er tendens til. Mit parti tror, at det er her, det store skolemæssige problem vil komme til at foreligge i de kommende åringer.

I lovforslaget er medtaget en ændring til § 64, der giver ministeren bemyndigelse til at tillade kommunerne at iværksætte forsøgsarbejde indenfor folkeskolen. Mit parti kan tiltræde, at denne bemyndigelse gives. Jeg kunne måske i den forbindelse spørge ministeren, hvorledes det vil komme til at ligge for gymnasierne. Også fra gymnasiernes side er der fremsat ønske om at iværksætte forsøgsarbejde, men såvidt jeg forstår, er dette kun en lov for folkeskolen, og jeg vil være interesseret i at høre af ministeren, om han vil søge gennemført en bemyndigelse også med henblik på gymnasieundervisningen. Vi kan tiltræde, at denne bemyndigelse gives, men jeg ønsker, da jeg var deltager i de rundbordssamtaler, der nævnes i bemærkningerne til lovforslaget, at understrege, hvad der var vor forudsætning for at medvirke til at skabe bemyndigelse for en sådan forsøgsvirksomhed. Jeg understregede under de samtaler, at vi anerkender ikke fra vor side, at der skulle være en krise i den danske folkeskole. Angrebene sættes ind imod eksamensmellemskolen. Det er ikke fra lærernes eller fra forældrenes side, angrebene kommer. Den store del af lærerne og den store del af forældrene har tillid til den danske folkeskole og herunder eksamensmellemskolen. Sålænge der ikke er ført en virkelig saglig dokumentation fra angribernes side, kan vi ikke anerkende berettigelsen af at tale om krise i den danske folkeskole. Vi ser meget gerne en forsøgsvirksomhed med henblik på eventuelle reformer, idet vi erkender, at alt kan gøres bedre, end det er, men vi gør det altså ikke ud fra en erkendelse af, at den danske folkeskole skulle være ude i en krise. Vi ønsker at understrege, nu da vi står overfor det lovforslag, der skal give ministeren denne bemyndigelse, at vi ikke vil medvirke til at gennemføre bemyndigelsen, fordi vi har en fornemmelse af, at der skulle være en krise i folkeskolen. Jeg tror, at de damer og herrer, der har gjort sig det til speciale at råbe højt om krise indenfor den danske folkeskole, ville gavne folkeskolens arbejde ved at lægge en dæmper på agitationen.

Vi vil altså meget gerne drøfte det foreliggende lovforslag lidenskabsløst og fordomsfrit i et udvalg. Vi har ikke med denne holdning til hensigt at markere en principiel

skiften standpunkt, men, som jeg sagde før, vi er interesseret i at stifte grundigt bekendtskab med de erfaringer, som er gjort i den tid, loven har løbet, med henblik på det byggeri, der er sket på lovens grund.

Jørgen Jørgensen: Jeg kan tiltræde, at man forlænger den frist, der oprindeligt var givet for lovens gennemførelse, som man foreslår det her. Det er jo naturligt, når byggesituationen er, som den er, at der må gives kommunerne en rimelig tid til at få skolebyggeriet gennemført, og derfor forekommer de tidsfrister, der er fastsat i forslaget, også mig at være naturlige, alting taget i betragtning.

Der er udtalt bekymringer over, at tiden indtil 1953, der er fastsat som sidste frist for indsendelse af planer, der kan komme i betragtning ved ydelsen af tilskud, er for kort. Man kan udmærket godt drøfte, om fristen netop skal være denne eller et år mere; det kan ikke være afgørende, men der er dog det at bemærke, at der oprindeligt var givet en 10 års frist. De kommuner, der straks gik i gang med at søge grundlaget for den nye skoleordning tilvejebragt, står i dag med deres skolevæsen bragt i orden på meget rimelige og billige vilkår, og der er sikkert kommuner, som i dag fortryder, at de ikke var lige så resolute til at gå i gang. Jeg synes, der har været god tid til at tænke sig om, og derfor må der også sættes en vis frist for, hvornår ordningen skal være gennemført.

Jeg skal senere med et par bemærkninger vende tilbage til det, som det ærede medlem hr. Arnth Jensen sagde om lovforslagets betimelighed i det hele taget, men jeg kan altså tiltræde de frister, som er fastsat i lovforslaget, både med hensyn til hvornår planerne skal være indsendt, og med hensyn til hvornår skoleordningen skal være gennemført.

Med hensyn til tilskudsreglerne vil jeg sige, at indtil 1937 var det så godt som udelukkende et kommunalt anliggende at skaffe de bygninger, der var brug for til skolevæsenet. Først ved loven af 1937 kom man ind på at give statstilskud, som dog var meget stærkt begrænset, også set i forhold til de udgifter, der på det tidspunkt var forbundet med at opføre skolebygninger. Senere udvidede vi statens tilskud nogenlunde i takt med prisudviklingen, og med det, der foreslås nu, synes jeg egentlig man kan sige, at statens støtte er forholdsvis større, end den var lige efter lovens gennemførelse. At kommunernes udgifter også er blevet større, er en ting for sig,